

> Retouradres Postbus 40225 8004 DE Zwolle

ProRail B.V.
T.a.v. [REDACTED]
Postbus 2038
3500GA UTRECHT

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Postbus 40225
8004 DE Zwolle
www.rvo.nl

T 088 042 42 42
wnb@rvo.nl

Onze referentie
5190026772461

Kenmerk
WNB.2022.029A.toek

Datum 3 mei 2022
Betreft Beslissing op aanvraag

Geachte [REDACTED],

Op 29 april 2022 heeft u een ontheffing aangevraagd. Ik heb uw aanvraag beoordeeld. In deze brief licht ik dit nader toe en leest u wat mijn beslissing is.

Inhoud aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op het project 'Verwijderen restanten ooievaarsnest in aanbouw Taarlo', gelegen in de gemeente Tynaarlo. Het project betreft het verwijderen van één ooievaarsnest in aanbouw van een bovenleidingportaal bij kilometrering 56.6. De werkzaamheden bestaan uit verwijderen van het nest met een lange stok of een hoogwerker. U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, lid 2 van de Wet natuurbescherming voor wat betreft exemplaren van de ooievaar (*Ciconia ciconia*).

Besluit

Ik verleen u voor de periode van 2 mei 2022 tot en met 6 mei 2022 ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, lid 2 van de Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het opzettelijk wegnemen van nesten van vogels.

De overwegingen die ten grondslag hebben gelegen aan dit besluit worden in bijlage 1 toegelicht.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

- a. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soort en beschreven verboden handelingen verleend.
- b. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
- c. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die vallen onder de bevoegdheid van onze minister conform artikel 1.3 van de wet.

Datum
3 mei 2022

Onze referentie
5190026772461

- d. Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het plangebied voor de **realisatie van het project** 'Verwijderen restanten ooievaarsnest in aanbouw Taarlo', gelegen aan het spoortracé ter hoogte van Taarlo, één en ander zoals is weergegeven in door u aangeleverde figuur (bijlage 2 bij dit besluit).
- e. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het bevoegd gezag indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift b noodzakelijk zijn.
- f. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- g. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- h. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar het bevoegd gezag te zenden.

Specifieke voorschriften

- i. U dient, met in achtneming van onderstaande voorschriften, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven op pagina 3 van de bij de aanvraag gevoegde memo 'Memo verzoek ontheffing t.b.v. verwijderen nest restanten ooievaar nabij Taarlo' **van** 28 april 2022 (bijlage 3 bij dit besluit).
- j. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient een ecologisch deskundige te onderzoeken of het nest ongewijzigd is gebleven na de laatste controles. Hierbij dient gecontroleerd te worden of er geen vogels of eieren aanwezig zijn. Indien bij controle voorafgaand aan de werkzaamheden toch eieren of ooievaars in het nest worden aangetroffen dienen de werkzaamheden direct gestaakt te worden. Deze ontheffing ziet niet toe op het verwijderen van eieren.
- k. Er dient een ecologisch werkprotocol aanwezig te zijn tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden. Dit protocol is bekend bij alle betrokken partijen en de werkzaamheden worden volgens het protocol uitgevoerd. De ecologisch toezichthouder houdt een ecologisch logboek bij waarin de genomen maatregelen genoteerd worden.
- l. U dient te zorgen voor preventieve maatregelen op de bewuste locatie om nestelbouw in de nabije toekomst te voorkomen.

Overige voorschriften

- m. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de ooievaar.
- n. U dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin bovengenoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte te worden gesteld.

Datum
3 mei 2022

Onze referentie
5190026772461

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen. De datum bovenaan deze brief is de verzenddatum.

Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via mijn.rvo.nl/bezwaar. Kijk onder Digitaal bezwaar indienen en kies voor Bezwaar.

Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, postbus 40219, 8004 DE Zwolle.

Vermeld in uw bezwaarschrift in ieder geval onze referentie en de datum van de beslissing waartegen u bezwaar maakt. U vindt onze referentie in de rechter kantlijn van deze brief.

Meer informatie

Heeft u vragen, kijk dan op mijn.rvo.nl. Of neem telefonisch contact met ons op: 088 042 42 42 (lokaal tarief). Uw aanvraag is bekend onder nummer 5190026171983. Gebruik dit nummer als u contact opneemt. Dan kan ik u beter helpen.

Met vriendelijke groet,

De Minister voor Natuur en Stikstof,
namens deze:

Robin Nieuwenkamp
Teammanager Vergunningen Natuur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

¹ "Onder een ecologisch deskundige verstaan wij een persoon die ecologisch advies verstrekt of werkzaamheden begeleidt op het gebied van habitats en soorten en die schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis heeft."

Bijlage 1: Overwegingen Wet natuurbescherming

Instandhouding van de ooievaar

Artikel 3.1, lid 2 Wet natuurbescherming

Datum
3 mei 2022

Onze referentie
5190026772461

Op een bovenleidingportaal van het spoortracé tussen Groningen en Assen ter hoogte van Taarlo is een ooievaarsnest in aanbouw aangetroffen. Het nest in aanbouw maakt onderdeel uit van het functioneel leefgebied van ooievaars nabij Taarlo. Een aantal takken van het nest liggen tegen de bovenleidingen aan.

Op de locatie is op 28 april 2022 tijdens observatie gedurende een uur geen ooievaar in de nabijheid geweest. Er is dus geen nest- of broedactiviteit waargenomen. Ook is er in twee dagen geen aanvullend nestmateriaal aangebracht. Omdat in deze periode van het jaar normaal gesproken actief aan nesten gebouwd wordt door ooievaars lijkt het erop dat de nestactiviteit is afgebroken en de nestrestanten verlaten zijn. De reden hiervan is onbekend.

Het nest dient verwijderd te worden om veiligheidsredenen. Door het verwijderen van het ooievaarsnest in aanbouw verdwijnt het nest permanent van de oorspronkelijke locatie. Het nest wordt verwijderd met behulp van een hoogwerker of een lange stok van niet-geleidend materiaal.

Om negatieve effecten voor de ooievaars tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals hieronder beschreven.

Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt met behulp van een stok met camera of spiegel gecontroleerd op aanwezigheid van ooievaar of eieren. Ook worden, om hervestiging te voorkomen, alle nestresten en takken verwijderd. Ten slotte worden de werkzaamheden uitgevoerd onder toezicht van een ecologisch deskundige met kennis op het gebied van ooievaars.

De door u voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Ter aanscherping heb ik in de ontheffing aanvullend voorschrift j, k en l opgenomen. Ook willen wij u adviseren om op korte termijn een kunstnest aan te brengen op een niet risicovolle locatie in de buurt van het oorspronkelijke nest in aanbouw. Dit omdat nesten van de ooievaar jaarrond beschermd zijn en omdat momenteel de broedperiode is gestart. Ook wordt door het aanbieden van een kunstnest de ooievaar wellicht minder snel in verleiding gebracht om op de bovenleidingen te nestelen.

Met inachtneming van de door u voorgestelde maatregelen en met de in de ontheffing opgenomen aanvullende voorschriften wordt schade aan de ooievaar zo veel mogelijk voorkomen. Door de werkzaamheden wordt wel één ooievaarsnest in aanbouw weggenomen. Er is dan ook sprake van een overtreding van verbodsbepalingen zoals genoemd in artikel 3.1, lid 2 van de Wet natuurbescherming.

Staat van instandhouding

De ooievaar verkeert in een gunstige staat van instandhouding. De soort was echter **tussen de jaren '60 en jaren '90 vrijwel verdwenen uit Nederland. Begin jaren '80** is begonnen met **fokprogramma's en werden op 12 plaatsen in Nederland** ooievaarstations geopend, waaronder bij De Wijk, op steenworpafstand van Koekange. Volgens Sovon is de broedvogelpopulatie in Nederland inmiddels uitgegroeid tot 1200 broedparen. Ondanks deze gestage groei is het nog altijd een kwetsbare soort.

Datum
3 mei 2022

Onze referentie
5190026772461

De populatiedichtheid is nog beperkt, er worden gemiddeld 1 of 2 jongen per jaar vliegvlug per nest en een aanzienlijk deel van de trekkende dieren overleeft de trektocht niet (ongeveer een vijfde van de Nederlandse populatie vertoont geen trekgedrag).

Aangezien er bij het nest in aanbouw geen nest-, broed- of andere activiteit is waargenomen is het aannemelijk dat weghalen van het nest in aanbouw de gunstige staat van instandhouding van de ooievaar niet in gevaar brengt, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorschriften.

Andere bevredigende oplossing

De voorgenomen werkzaamheden zijn locatie-specifiek, waardoor er geen alternatieve mogelijkheden bestaan wat betreft de locatie van de ingreep. Verwijderen van het nest is noodzakelijk om veiligheid van het spoor te waarborgen. Het nest behouden is zodoende geen goed alternatief.

Er is geen alternatieve optie voor de inrichting en werkwijze welke minder effect op de ooievaar zal hebben.

Gezien de acute risico's is er geen mogelijkheid om op een ander moment te werken.

Door de gekozen inrichting, werkwijze en de planning wordt schade aan de ooievaar zoveel mogelijk voorkomen. Hiermee is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Belang

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel **3.3 lid 4 van de Wet natuurbescherming 'volksgezondheid of de openbare veiligheid'**.

Een ooievaarsnest dat zich bevindt op een bovenleiding vormt meerdere veiligheidsrisico's. Takken of nestdelen kunnen de afspanrichting blokkeren, waardoor de bovenleiding kan breken. Omdat het nest zich in de buurt van spanning voerende delen bevindt is er kans op kortsluiting, dit kan vervolgens leiden tot brand. Ook kan een nest, of delen daarvan, door de trillingen van een voorbijkomende trein op een trein vallen.

Vanwege deze veiligheidsrisico's is het zaak dat het nest in aanbouw wordt verwijderd.

Gelet op het voorgaande ben ik van oordeel dat het belang 'volksgezondheid of de openbare veiligheid' voldoende is om de negatieve effecten op de ooievaar die als gevolg van het verwijderen van het nest zullen optreden, te rechtvaardigen.

Foto 1: Foto's van restanten van beginnende maar afgebroken nestactiviteit op km 56.6 nabij Taarlo.

Werkzaamheden

Het betreft een lokale ingreep, enkel bij het betreffende portaal en enkel om de restanten van beginnende maar afgebroken nestactiviteit te verwijderen.

Het werkplan is dat de sporaannemer onder begeleiding van een ecologisch deskundige de restanten van beginnende maar afgebroken nestactiviteit verwijderd middels een hoogwerker of stok. Hierbij stellen wij tevens voor dat in aanvulling op de eerder uitgevoerde schouw van 28 april, voorafgaand aan het verwijderen een ecologisch deskundige het nest nogmaals controleert op aanwezigheid van ooievaar of eieren. Dit laatste kan middels een stok met camera/spiegeltje. Een drone is niet mogelijk gezien Taarlo een no fly zone kent vanuit Groningen Airport.

Planning

De werkzaamheden voeren wij zo spoedig mogelijk uit na het verkrijgen van toestemming en/of een ontheffing van RVO.

Effecten werkzaamheden op de aangevraagde soorten

Aangezien er tijdens de schouw van 28 april geen nest-, broed- of enige andere vorm van activiteit is waargenomen van ooievaar. Verstoren, of doden of verwonden van ooievaars is daarom niet aan de orde. Als gevolg van de werkzaamheden worden wel de restanten van beginnende maar afgebroken nestactiviteit verwijderd. Gezien de afwezigheid van activiteit van ooievaar bij het nest zijn effecten op ooievaar uit te sluiten.

Mitigerende of compenserende maatregelen om schade aan de soort te voorkomen

De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Voorafgaand aan het verwijderen wordt nog een laatste controle gedaan op aanwezigheid van ooievaar of eieren. Dit laatste middels een stok met camera of spiegel.

Effect van de werkzaamheden op de gunstige staat van instandhouding

De ooievaar heeft landelijk een gunstige Staat van Instandhouding. Aangezien bij de schouw geen nest-, broed- of andere activiteit is waargenomen bij de betreffende nesten in aanbouw zijn effecten op de gunstige staat van instandhouding uitgesloten.

Alternatieven

Locaties